

Styrets beretning

Tredje kvartal 2023

(Konserntall. Fra og med andre kvartal 2023 er tallene for tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre inkludert. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt. Veksttall korrigert for fusjonen omtales i avsnitt utlån og innskudd)

- Resultat før skatt 996 millioner kroner (785 millioner)
- Resultat 740 millioner kroner (617 millioner)
- Avkastning på egenkapital 11,1 prosent (10,9 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 19,7 prosent (19,2 prosent)
- Vekst i utlån på 1,0 prosent (1,7 prosent) og på innskudd minus 1,4 prosent (minus 2,6 prosent)
- Utlån til privatmarkedet økte med 1,6 prosent i kvartalet (1,3 prosent), 8,2 prosentpoeng lavere vekst enn i andre kvartal. Utlån til næringsliv ble redusert med 0,8 prosent (1,7 prosent) som var 8,0 prosentpoeng lavere vekst enn i andre kvartal. Tall for andre kvartal var påvirket av fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre
- Innskudd fra privatmarked ble redusert med 0,8 prosent (minus 2,5 prosent), 15,9 prosent lavere vekst enn i andre kvartal. Innskudd fra næringslivskunder ble redusert med 3,0 prosent (minus 2,8 prosent), 16,4 prosentpoeng lavere vekst enn i andre kvartal. Tall for andre kvartal var påvirket av fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre
- Netto resultat eierinteresser på minus 2 millioner kroner (108 millioner)
- Netto resultat finansielle instrumenter (inkludert utbytte) 99 millioner kroner (minus 22 millioner)
- Tap på utlån og garantier på 35 millioner kroner (22 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 3,28 kroner (2,89)
- Bokført verdi per egenkapitalbevis 116,39 kroner (107,19)

Per 30. september 2023

- Resultat før skatt 2.988 millioner kroner (2.391 millioner)
- Resultat 2.441 millioner kroner (2.017 millioner)
- Avkastning på egenkapital 13,0 prosent (12,0 prosent)
- Vekst i utlån 12,2 prosent (8,8 prosent) og innskudd 14,7 prosent (9,9 prosent) siste 12 måneder. Vekst i utlån til personmarked var på 13,8 prosent (7,5 prosent) siste 12 måneder. Vekst i utlån til næringsliv var 8,8 prosent (11,1 prosent) siste 12 måneder
- Utlån til lønnstakere utgjør 68 prosent (67 prosent) av utlån
- Innskudd fra personmarked økte med 17,3 prosent (9,1 prosent) siste 12 måneder. Innskudd fra næringslivskunder økte med 11,8 prosent (6,2 prosent) siste 12 måneder
- Netto resultat eierinteresser på 207 millioner kroner (246 millioner)
- Netto resultat finansielle instrumenter (inkludert utbytte) 20 millioner (minus 29 millioner)
- Tap på utlån og garantier netto inngang på 6 millioner kroner (netto inngang 26 millioner), -0,00 prosent (-0,02 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 11,14 kroner (9,29)

Hendelser i kvartalet

Tegn til avtakende inflasjonspress

Norges Bank økte styringsrenten fra 3,75 prosent i andre kvartal til 4,0 prosent i august og videre til 4,25 prosent i september. SpareBank 1 SMN har i likhet med andre banker gjennomført renteøkninger på utlån og innskudd i takt med Norges Bank sine renteendringer. Ved rentebeslutningen i september indikerte sentralbanken at styringsrenten mest sannsynlig vil økes til 4,50 prosent i desember. I etterkant av pengepolitisk rapport har det kommet inflasjonstall som øker usikkerheten om den videre renteutviklingen. Opprettholdt press i økonomien og svakere kronekurs enn anslått kan gi høy prisvekst lengere enn det Norges Bank la til grunn.

Tolvmånedersveksten i konsumprisindeksen (KPI) var 3,3 prosent ved utgangen av kvartalet. Underliggende inflasjon siste 12 måneder, målt ved konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og ekskludert energivarer (KPI-JAE), var 5,7 prosent. Den makroøkonomiske situasjonen i Norge er sammensatt, og det er usikkerhet om den videre økonomiske utviklingen. Bygg- og anleggsbransjen preges av et tregere marked med færre igangsettelse av boliger samtidig som energirelatert industri opplever økt aktivitetsnivå.

Arbeidsmarkedet i Norge er fortsatt stramt og aktiviteten i norsk økonomi er høy, men avtagende. Kredittveksten til husholdninger (K2) og ikke-finansielle foretak er ytterligere redusert. Lavere kjøpekraft blant husholdningene ventes å påvirke bedriftenes aktivitet i tiden fremover. Antall kunder som henvender seg til banken for økonomisk rådgivning og avdragsutsettelse er svakt stigende, men fortsatt på et relativt lavt nivå. Det er så langt ikke observert vesentlig økning i mislighold i noen av konsernets forretningsområder.

2022 ble et godt år for midtnorsk næringsliv, men nå har stemningen snudd. Med unntak av da koronapandemien brøt ut i mars 2020, har ikke bedriftsledere i Midt-Norge vært så pessimistiske siden finanskrisen. Det viser konjunkturbarometeret fra SpareBank 1 SMN.

Resultat i tredje kvartal

Tredje kvartal 2023 preges av god utvikling i underliggende drift. Svake resultatbidrag fra tilknyttede selskaper, engangskostnader og korreksjon av for lav skattekostnad i andre kvartal reduserer imidlertid egenkapitalavkastningen i kvartalet. Egenkapitalavkastningen i tredje kvartal ble 11,1 prosent, 1,9 prosentpoeng under det målsatte nivået for konsernet.

Netto renteinntekter har økt som følge av gjennomførte renteendringer og full effekt av fusjonen. Banken har varslet ytterligere to rentehevinger på inntil 0,25 prosentpoeng med effekt i fjerde kvartal. Konsernets finansieringskostnader har økt som følge av videre oppgang i markedsrentene.

Økt organisk vekst, oppkjøp og utvidet produktspekter har gitt sterk økning i provisjonsinntekter fra regnskapstjenester sammenlignet med samme kvartal i fjor. Aktiviteten i boligmarkedet har blitt redusert og antall boligsalg er lavere enn fjorår, men reprising og utvidet produktspekter har bidratt til økte provisjonsinntekter fra eiendomsmegling sammenlignet med tredje kvartal 2022.

Resultat fra tilknyttede selskaper er redusert i kvartalet, hovedsakelig som følge av negativt resultat i SpareBank 1 Gruppen, hvor ekstremvær har påvirket Fremtind Forsikrings resultat. Samtidig bidrar nedskrivninger av porteføljer i Kredinor negativt. BN Bank leverer fortsatt gode resultater.

Konsernets driftskostnader ble 741 millioner i kvartalet (583 millioner). Økningen skyldes i hovedsak fusjon med SpareBank 1 Søre Sunnmøre og pris- og lønnsvekst.

Tap på utlån og garantier utgjorde 35 millioner kroner i kvartalet, fordelt på 29 millioner kroner i banken og 6 millioner kroner i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

I forbindelse med fusjonen med SpareBank 1 Søre Sunnmøre ble det beregnet for lav skattekostnad på 71 millioner kroner for andre kvartal. Dette øker skattekostnaden i tredje kvartal tilsvarende.

Økt ren kjernekapital og lavere beregningsgrunnlag gir økt ren kjernekapitaldekning, som ved utgangen av tredje kvartal var 19,7 prosent. Dette er 2,5 prosentpoeng over konsernets langsiktige mål

Netto renteinntekter

Markedsrentene uttrykt ved NIBOR økte fra 4,37 prosent ved utgangen av andre kvartal til 4,72 prosent per 30. september 2023. Gjennomsnittlig NIBOR var 4,62 prosent i tredje kvartal, 0,73 prosentpoeng høyere enn i foregående kvartal. Banken økte rentene på utlån og innskudd med virkning fra 9. august 2023, og har varslet ytterligere to økninger for privatkunder med virkning fra henholdsvis 25. oktober 2023 og 28. november 2023.

Netto renteinntekter ble 1.191 millioner (814 millioner) mot 1.094 millioner kroner i andre kvartal. Dette er en økning på 8,9 prosent fra andre kvartal. Økte markedsrenter gjennom kvartalet ga reduserte utlånsmarginer og høyere innskuddsmarginer. Utlånsvekst, effektivering av renteendringer i kvartalet og økt forrentning på egenkapitalen styrket netto renteinntekter.

Provisjons- og andre driftsinntekter

Strategien til SpareBank 1 SMN om å utnytte bredden i konsernet og øke samhandlingen på tvers av de ulike forretningsområdene ligger fast. Høy produktdekning hos kundene bidrar til en kapitaleffektiv og diversifisert inntektsstrøm samt høy kundetilfredshet.

Netto provisjons- og andre inntekter (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Betalings tjenester	79	77	91
Kredittkort	16	15	15
Sparing og forvaltning	10	12	9
Forsikring	67	65	60
Garanti provisjoner	15	13	16
Eiendomsmegling	110	119	105
Regnskapstjenester	138	182	115
Øvrige provisjoner	20	22	12
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	455	504	424
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	25	53	63
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	4	4	4
Sum provisjonsinntekter	484	561	491

Provisjonsinntekter ekskludert kredittforetakene ble redusert med 49 millioner kroner målt mot andre kvartal. Nedgangen skyldes sesongvariasjoner, hvor spesielt regnskapsinntekter er høye i andre kvartal. Sammenlignet med tredje kvartal i 2022 er provisjonsinntekter ekskludert kredittforetakene økt med 31 millioner kroner.

For utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt mottar banken en provisjon som tilsvarer utlånsrenten fratrukket finansierings-, - og driftskostnader i selskapene. Hovedårsaken til reduserte provisjonsinntekter i tredje kvartal er økte finansieringskostnader.

Avkastning finansielle investeringer

Avkastning på finansielle instrumenter i tredje kvartal ble 83 million kroner (minus 30 millioner). Det var kursgevinst på konsernets aksjebeholdninger på 17 millioner kroner, primært som følge av verdiøkning i SpareBank 1 SMN Invest. Finansielle instrumenter, herunder obligasjoner og sertifikater, ga kursgevinst på 47 millioner kroner (6 millioner kroner) og inntekter fra valutaforretninger ble redusert fra 30 millioner i tredje kvartal 2022 til 20 millioner i tredje kvartal 2023.

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Gevinst/(tap) på aksjer	17	-7	-67
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	47	-30	6
Gevinst/(tap) på valuta	20	38	30
Netto resultat fra finansielle instrumenter	83	1	-30

Tilknyttede selskaper

SpareBank 1 SMN har en bred og veldiversifisert inntektsplattform. Konsernet tilbyr sine kunder et bredt produktspekter gjennom ulike produktselskaper som gir provisjonsinntekter og avkastning på investert kapital.

Samlet resultatandel fra produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble minus 2 millioner kroner (108 millioner) i tredje kvartal. I andre kvartal var tilsvarende resultat 85 millioner kroner. Det svake resultatbidraget fra tilknyttede selskaper skyldes primært negativt resultat i SpareBank 1 Gruppen samt negativt resultat i SpareBank 1 Mobilitet Holding.

Resultat fra eierinteresser (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
SpareBank 1 Gruppen (19,5 %) ^{*)}	-13	-5	17
SpareBank 1 Boligkreditt (24,1 %)	5	29	10
SpareBank 1 Næringskreditt (17,8 %)	4	3	0
BN Bank (35,0 %)	64	58	53
SpareBank 1 Kreditt (19,2 %)	-3	-2	3
SpareBank 1 Betaling (21,9 %)	-10	-11	-3
SpareBank 1 Forvaltning (20,9 %)	6	8	10
Andre selskaper	-55	5	18
Sum resultat fra tilknyttede selskaper	-2	85	108

^{*)} SpareBank 1 Gruppen har implementert IFRS 17 fra 1.1.23, sammenligningstall er ikke omarbeidet, men det er gitt opplysninger om effekten i Note 1.

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er et samarbeid mellom SpareBank 1-bankene. Alliansens hensikt er å tilby konkurransedyktige finansielle tjenester og produkter, samt utnytte stordriftsfordeler. Alliansesamarbeidet drives gjennom eierskap og deltakelse i SpareBank 1 Utvikling DA, som utvikler og leverer felles produkter og tjenester, og gjennom SpareBank 1 Gruppen, som eier av produktselskapene.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat på minus 64 millioner kroner (444 millioner) i tredje kvartal, hvorav SpareBank 1 SMNs andel er minus 13 millioner kroner (17 millioner).

De viktigste selskapene i SpareBank 1 Gruppen (SpareBank 1 Gruppens eierandel):

- **Fremtind Forsikring (65 prosent)** er et skade- og personforsikringselskap med hovedkontor i Oslo. Selskapet fikk et resultat i tredje kvartal på 8 millioner kroner (444 millioner) etter skatt. Nedgangen skyldes primært ekstremvær i kvartalet.

- **SpareBank 1 Forsikring (100 prosent)** er et pensjonsselskap med hovedkontor i Oslo. Selskapet tilbyr hovedsakelig innskuddsbasert tjenstepensjon, kollektive uføredeknninger og privat pensjonssparing. SpareBank 1 Forsikring fikk et resultat på 69 millioner kroner (minus 24 millioner) i tredje kvartal.
- **SpareBank 1 Factoring (100 prosent)** tilbyr administrativ og finansiell factoring. Selskapet har hovedkontor i Ålesund. Overskudd i tredje kvartal ble 19 millioner kroner (16 millioner).
- **Kreditor (50 prosent)** er Norges største inkassoselskap. Resultat i tredje kvartal var minus 166 millioner kroner. Det ble i kvartalet foretatt nedskrivninger av porteføljer med 180 millioner kroner.

SpareBank 1 Forvaltning leverer produkter og tjenester til et bredt spekter av kunder innen kapitalforvaltning og verdipapirservice. SpareBank 1 SMNs resultatandel i tredje kvartal ble 6 millioner kroner (10 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt er et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i boliglån for å oppnå stabil finansiering med lave finansieringskostnader. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet ble 5 millioner kroner (10 millioner) i tredje kvartal.

SpareBank 1 Næringskreditt er et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i lån til næringsseidom for å oppnå stabil finansiering med lave finansieringskostnader. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet ble 4 millioner kroner (0 millioner) i kvartalet.

SpareBank 1 Kreditt tilbyr finansiering uten sikkerhet til privatmarkedet. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i tredje kvartal ble minus 3 millioner kroner (3 millioner).

BN Bank tilbyr boliglån og lån til næringsseidom med hovedmarked i østlandsområdet. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank ble 64 millioner kroner (53 millioner).

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1-bankenes eierselskap i Vipps AS. SpareBank 1 SMNs resultatandel var minus 10 millioner kroner (minus 3 millioner) i tredje kvartal.

Andre selskaper

Det negative resultatbidraget skyldes at SpareBank 1 Mobilitet Holding har foretatt nedskrivning av sin aksjepost i bilabonnementselskapet Fleks. Bilabonnement har i likhet med nybilmarkedet opplevd svakere etterspørsel i 2023.

Driftskostnader

Konsernets kostnads mål er en kostnadsandel under 40 prosent i banken og under 85 prosent i EiendomsMegler 1 Midt-Norge og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN. Kostnadsandelen er definert som driftskostnader som andel av sum inntekter (eksklusiv resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser).

Kostnadsandelen i morbank var 35,8 prosent i kvartalet (37,1 prosent). Tilsvarende tall for EiendomsMegler 1 Midt-Norge og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN var henholdsvis 101,3 (88,7) og 92,7 (82,5) prosent.

Driftskostnader (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Personalkostnader	435	383	348
IT-kostnader	103	105	84
Markedsføring	24	25	18
Avskrivninger	43	35	26
Driftskostnader faste eiendommer	15	14	17
Kjøpte tjenester	51	44	48
Fusjonskostnader	14	18	-
Øvrige driftskostnader	56	59	42
Sum driftskostnader	741	683	583

Samlede kostnader i konsernet økte med 158 millioner kroner fra tredje kvartal i 2022, hvorav henholdsvis 23 millioner kroner og 12 millioner kroner er lønns- og prisvekst i banken og datterselskapene. Det er lønnsvekst i datterselskapene utover dette på 45 millioner kroner som i stor grad kan knyttes til oppkjøp og organisk vekst i regnskapshuset.

Utover lønns- og prisvekst er kostnadsøkningen i banken i kvartalet målt mot tredje kvartal i fjor hovedsakelig drevet av inkludering av tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøres kostnadsbase med 35 millioner kroner og kostnader knyttet til gjennomføring av fusjonen med 14 millioner kroner. Det er videre økte kostnader knyttet til teknologiutvikling i SpareBank 1 Utvikling og vekstinitiativ i utvalgte geografier.

Målt mot andre kvartal er personalkostnader i banken økt med 39 millioner kroner. Dette skyldes full effekt av fusjon med SpareBank 1 Søre Sunnmøre, økt satsing i utvalgte geografier samt kostnader knyttet til konsernets 200-årsjubileum.

Tap på utlån og garantier

Konsernets tap på utlån og garantier utgjorde 35 millioner kroner i tredje kvartal 2023.

Tap i tredje kvartal fordeler seg med 36 millioner kroner i trinn 1 og 2 og minus 1 million kroner i trinn 3. Tap i perioden utgjorde 0,06 prosent av totale utlån (0,04 prosent).

Tap (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Privatmarked i morbank	1	-14	11
Næringsliv i morbank	27	18	1
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	6	25	10
Sum tap	35	29	22

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 30. september utgjør 1.174 millioner kroner (1.199 millioner).

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er god. Porteføljen fordeler seg med 166.651 millioner (148.108 millioner) i Trinn 1 og 2 tilsvarende 99,02 prosent. Problemlån (Trinn 3) utgjør 2.289 millioner kroner (2.139 millioner) tilsvarende 0,98 prosent (1,02 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til kredittforetakene

Forvaltningskapital 243 milliarder kroner

Bankens forvaltningskapital per tredje kvartal 2023 var 243 milliarder kroner (219 milliarder) og har økt med 24 milliarder, tilsvarende 11 prosent, siste 12 måneder. Forvaltningskapitalen har økt som følge av fusjon og utlånsvekst.

Per 30. september 2023 er utlån på til sammen 65 milliarder kroner (59 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler utlånsvekst, inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Utlån

Siste 12 måneder har brutto utlånsvolum økt med 25,4 milliarder kroner (16,9 milliarder), tilsvarende 12,2 prosent (8,8 prosent) og var 234,3 milliarder (208,9 milliarder) ved utgangen av tredje kvartal. Utlånsvekst i kvartalet var 1,0 prosent (1,7 prosent).

Utlån til privatmarkedskunder økte med 2,6 milliarder kroner i kvartalet (1,9 milliarder). Dette tilsvarer en utlånsvekst på 1,6 prosent (1,3 prosent). Utlånsvekst siste 12 måneder var 13,8 prosent (7,5 prosent), hvorav fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre utgjør 8,5 prosentpoeng. Totale utlån til privatmarked i banken var 165,5 milliarder (145,4) ved utgangen av tredje kvartal.

Utlån til næringslivssegmentet i banken ble redusert med 0,5 milliarder kroner i kvartalet (vekst på 0,9 milliarder), tilsvarende minus 0,8 prosent (1,7 prosent). Utlånsvekst siste 12 måneder var 8,8 prosent (11,1 prosent), hvorav fusjonen utgjør 3,5 prosentpoeng. Totale utlån til næringsliv i banken var 56,4 milliarder (52,0) per 30. september 2023.

SpareBank 1 Finans Midt-Norges utlånsvolum var 12,6 milliarder kroner (11,6 milliarder) ved utgangen av tredje kvartal 2023.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 17,7 milliarder kroner (10,9 milliarder) til 138,2 milliarder (120,6 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 14,7 prosent (9,9 prosent). Vekst i tredje kvartal minus 1,4 prosent (minus 2,6 prosent).

Innskudd fra personmarkedet ble redusert med 0,5 milliarder kroner i kvartalet (reduksjon på 1,4 milliarder). Dette tilsvarer en innskuddsvekst på minus 0,8 prosent (minus 2,5 prosent). Innskuddsvekst siste 12 måneder var 17,3 prosent (9,1 prosent), hvorav fusjonen utgjør 9,2 prosentpoeng. Totale innskudd fra personmarkedet var 63,9 milliarder (54,5) ved utgangen av tredje kvartal.

Innskudd fra næringslivssegmentet i banken ble redusert med 2,2 milliarder kroner i kvartalet (reduksjon på 1,8 milliarder), tilsvarende minus 3,0 prosent (minus 2,8 prosent). Innskuddsvekst siste 12 måneder var 11,8 prosent (6,2 prosent), hvorav fusjonen utgjør 7,0 prosentpoeng. Totale innskudd fra næringslivskunder i banken var 70,0 milliarder (62,7) per 30. september 2023.

Resultat fra forretningsområder

Privatmarked oppnådde et resultat før skatt på 481 millioner kroner i tredje kvartal 2023 (322 millioner). Avkastning på anvendt kapital ble 18,9 prosent (14,7), en reduksjon på 1,4 prosentpoeng fra andre kvartal. Privatmarkedsporteføljen består av lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonforetak.

Resultatregnskap (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Netto renteinntekter	632	570	367
Netto provisjons- og andre inntekter	165	190	208
Sum inntekter	797	760	575
Sum driftskostnader	315	281	241
Resultat før tap	482	479	334
Tap på utlån, garantier m.v.	1	-14	11
Resultat før skatt	481	493	322
Utlån til kunder	165.454	162.822	145.433
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-63.873	-63.769	-57.299
Innskudd fra og gjeld til kunder	63.878	64.398	54.458
Nøkkeltall			
EK avkastning per kvartal*)	18,9 %	20,3 %	14,7 %
Utlånsmargin	0,33 %	0,57 %	0,39 %
Innskuddsmargin	2,58 %	2,20 %	1,67 %

*) Regulatorisk kapital i henhold til kapitalmålet er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i Privatmarked og Næringsliv.

Utlånsveksten i kvartalet var 1,6 prosent og innskuddsveksten minus 0,8 prosent. Tilsvarende tall i tredje kvartal 2022 var henholdsvis 1,3 og minus 2,5 prosent.

Det ble gjennomført én generell renteøkning på utlån og innskudd i løpet av kvartalet, med ytterligere to varslede renteøkninger i fjerde kvartal. Netto renteinntekter er økt fra andre kvartal som følge av utlånsvekst, økt innskuddsmargin samt økt forrentning på divisjonens allokerte egenkapital.

Sammenlignet med andre kvartal er det økte inntekter fra betalingsområdet. Reduserte utlånsmarginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt gir en nedgang i netto provisjons- og andre inntekter målt mot tilsvarende periode i fjor.

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til personkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Låneporteføljen er i stor grad sikret med pant i boligeiendom og risikovektene i porteføljen er under det regulatoriske gulvet på 20 prosent.

Privatmarkedsdivisjonen prioriterer balansert vekst. Fokus på innskudd i rådgivningen gir robusthet i bankens inntjening og øker kundenes økonomiske trygghet i form av økt bufferkapital.

Distribusjonsmodellen er forbedret med samlokalisering i finanshus og overgang fra personlig rådgiver til kundeteam. Økt bruk av data og innsikt gir et tettere samspill mellom fysisk og digital rådgivningskanal, med bedre og mer effektiv rådgivning.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal. Resultat før skatt ble minus 1 million kroner (12 millioner) i tredje kvartal.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge (92,4%)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Sum inntekter	110	120	107
Sum driftskostnader	111	89	95
Resultat før skatt (mill. kr)	-1	31	12
Resultatmargin	-1 %	26 %	11 %

Som forventet har økte boliglånsrenter endret takten i boligmarkedet etter sommeren. Økt omsetningstid og flere boliger som selges til under prisantydning har kommet som følge av et stort tilbud av boliger og lavere etterspørsel. Antall salg har likevel holdt seg på et stabilt nivå.

Antall salg i tredje kvartal ble 1.632 (1.763) og antall nye oppdrag ble 1.962 (1.944), 18 flere enn i tredje kvartal 2022. Selskapets markedsandel er per 30. september 37,0 prosent, opp fra 36,4 prosent samme periode i fjor.

Næringsliv oppnådde et resultat før skatt på 452 millioner kroner (322 millioner). Avkastning på anvendt kapital ble 24,3 prosent (18,4 prosent).

Resultatregnskap (mill. kr)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Netto renteinntekter	537	483	361
Netto provisjons- og andre inntekter	77	57	75
Sum inntekter	614	540	436
Sum driftskostnader	135	125	114
Resultat før tap	480	415	322
Tap på utlån, garantier m.v.	27	15	1
Resultat før skatt	452	400	322
Balanse			
Utlån til kunder	56.605	57.077	52.047
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-1.503	-1.512	-1.354
Innskudd fra og gjeld til kunder	70.011	72.180	62.638
Nøkkeltall			
EK avkastning per kvartal*	24,3 %	22,0 %	18,4 %
Utlånsmargin	2,33 %	2,40 %	2,05 %
Innskuddsmargin	0,60 %	0,37 %	0,27 %

*) Regulatorisk kapital i henhold til kapitalmålet er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i Privatmarked og Næringsliv.

Næringslivsdivisjonens utlånsvolum ble redusert med 0,8 prosent i kvartalet (økning på 1,7 prosent) og innskuddsvolumet ble redusert med 3,0 prosent (reduksjon på 2,8 prosent).

Økte markedsrenter i kvartalet reduserte utlånsmarginen og økte innskuddsmarginen. For kunder med utlåns- og innskuddsprodukter som ikke er knyttet til interbankrenter ble det gjennomført to generelle renteøkninger i tredje kvartal, med ytterligere en varslet renteøkning i fjerde kvartal.

Kredittkvaliteten i utlånsporteføljen er god. Konkursraten i regionen har økt, men det har foreløpig hatt begrenset påvirkning på utlånsporteføljen.

Forsterket satsing i Trondheim og økt samhandling med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN bidrar til at Næringsliv tar markedsandeler i Midt-Norge. Oslo-etableringen er ventet å gi utlånsvekst innen utvalgte bransjer hvor SpareBank 1 SMN har kompetanse og erfaring.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet oppnådde et resultat før skatt på 11 millioner kroner (22 millioner).

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN (93,3%)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Sum inntekter	153	198	125
Sum driftskostnader	141	154	103
Resultat før skatt (mill. kr)	11	45	22
Resultatmargin	7 %	22 %	17 %

Driftsinntektene økte med 28 millioner kroner fra tredje kvartal i 2022, drevet av økte inntekter fra rådgivning og regnskap.

Det er investert betydelig i utvikling av selskapets konkurransekraft. Dette gir resultater, og omfatter styrket rådgiverkompetanse og kapasitet, økt satsing på digitalisering og nye inntektsstrømmer. Skybaserte løsninger som gir forenkling for selskapet, samt økt innsikt og prosessforbedring for kunden står sentralt. Dette har gitt økt organisk kundevekst og styrket lojalitet hos eksisterende kunder.

SpareBank 1 Finans Midt-Norges satsingsområder er leasing og fakturakjøp til bedrifter og billån til personkunder. Sparebank 1 Finans Midt-Norge oppnådde et resultat før skatt på 3 millioner kroner (44 millioner).

SpareBank 1 Finans Midt-Norge (58,0%)	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2022
Sum inntekter	40	96	83
Sum driftskostnader	31	29	28
Tap på utlån, garantier m.v.	6	25	10
Resultat før skatt (mill. kr)	3	43	44

De siste årene har selskapet utviklet nye distribusjonskanaler med et spesielt fokus på bilforhandlerkanalen. Over 20 prosent av salgspantlån til privatkunder kommer nå direkte fra bilforhandlere. SpareBank 1 Finans Midt-Norge har en markedsandel på salgspantlån på om lag 10 prosent i fylkene hvor eierbanker er representert.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge og andre SpareBank 1-banker eier gjennom SpareBank 1 Mobilitet Holding 47,2 prosent i bilabonnementsselskapet Fleks, som er markedsledende i Norge på bilabonnement. Bilabonnement har i likhet med nybilmarkedet opplevd svakere etterspørsel i 2023 og SpareBank 1 Mobilitet Holding gjorde i tredje kvartal en nedskrivning av eierposten i Fleks. Nedskrivningen er presentert som netto avkastning finansielle investeringer og inngår i sum inntekter i segmentinformasjonen.

SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 167 årsverk i selskapet.

SpareBank 1 Markets sitt resultat før skatt ble 24 millioner kroner (minus 3 million) i tredje kvartal.

Tredje kvartal er tradisjonelt preget av lavere aktivitet. Tredje kvartal i 2023 viste gjennomgående høyere inntekter i forretningsområdene sammenlignet med tilsvarende kvartal i tidligere år. Samlede inntekter i kvartalet ble 166 millioner kroner (108 millioner) og kostnadene ble 142 millioner kroner (105 millioner).

SpareBank 1 Markets har utviklet seg til å bli et av de største norske meglerhusene med en sterk posisjon innenfor flere produktområder, og er det ledende kapitalmarkedsmiljøet i SpareBank 1 SMN sitt markedsområde. Den varslede transaksjonen om sammenslåing av kapitalmarkedsmiljøene i SpareBank 1 Markets, SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Nord-Norge forberedes og forventes å bidra til økte og mer diversifiserte inntekter. Sammenslåingen er p.t planlagt gjennomført i 2023, men dette er avhengig av

myndighetenes godkjenning. SpareBank 1 Markets er klassifisert som virksomhet holdt for salg, se nærmere beskrivelse i note 2.

SpareBank 1 SMN Invest

Selskapet eier aksjer og andeler i regionale vekstselskaper og fond. Porteføljen blir forvaltet sammen med øvrige anleggsaksjer i banken og vil trappes ned over tid. Selskapets portefølje er verdt 565 millioner kroner (604 millioner) per 30. september 2023.

Selskapet hadde et resultat før skatt i tredje kvartal 2023 på 36 millioner kroner (minus 30 millioner kroner). Resultatet i tredje kvartal kommer av mottatte utbytter og verdiendringer i aksjeporteføljen.

Per 30. september 2023

Godt resultat

SpareBank 1 SMN oppnådde et resultat på 2.441 millioner kroner (2.017 millioner), og en egenkapitalavkastning på 13,0 prosent (12,0 prosent). Resultatet er høyere enn samme periode i 2022 primært som følge av økte netto renteinntekter.

Netto renteinntekter ble 3.319 millioner kroner (2.377 millioner). Norges Bank økte styringsrenten til 4,25 prosent i september 2023. Ved utgangen av tredje kvartal 2022 var styringsrenten 2,25 prosent. Dette har gitt en betydelig økning i bankens finansieringskostnader. Utlånsmarginene i privatmarkedet har blitt svekket samtidig som innskuddsmarginene er styrket sammenlignet med 2022, og forrentningen på bankens egenkapital har økt.

Både utlån og innskudd har økt, delvis grunnet fusjonen med SpareBank 1 Søre Sunnmøre, noe som har bidratt til å styrke netto renteinntekter. Banken har gjennomført generelle renteøkninger på utlån og innskudd i tråd med Norges Banks hevinger. Det er varslet ytterligere to rentehevinger som får effekt i fjerde kvartal.

Netto provisjonsinntekter ble 1.586 millioner kroner (1.568 millioner). Inntekter fra regnskapstjenester er økt med 71 millioner målt mot de tre første kvartalene i 2022. Samtidig er inntekter fra forsikringsprodukter og eiendomsmegling økt. Netto provisjonsinntekter ekskludert kredittforetakene er økt med 107 millioner fra fjorår. Lavere marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt har redusert provisjoner fra kredittforetaket med 88 millioner kroner.

Resultat fra tilknyttede selskaper ble 207 millioner kroner (246 millioner). Svakere resultat i SpareBank 1 Gruppen og negativt resultat i SpareBank 1 Mobilitet Holding er hovedforklaringen til nedgangen.

Konsernets driftskostnader ble 2.152 millioner (1.797 millioner). Kostnadene påvirkes av lønns- og prisvekst samt fusjon med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre og kostnadsføring av underslagssak i første kvartal.

Per 30. september er det netto inngang på tap på utlån med 6 millioner kroner (netto inngang på 26 millioner). På utlån til konsernets næringslivskunder er det netto inngang på tapene hittil i år på 22 millioner kroner (netto inngang 39 millioner). Tilsvarende tall for personmarkedskunder er tap på 16 millioner kroner (14 millioner).

Utlånsveksten i konsernet var 10,9 prosent (6,9 prosent) i årets tre første kvartal. Vekst i utlån til privatmarkedssegmentet var 12,2 prosent (5,6 prosent). Utlån til næringslivskunder økte med 9,2 prosent (9,4 prosent).

Innskudd økte med 13,3 prosent (8,3 prosent). Innskuddene fra personmarkedet økte med 16,3 prosent (7,4 prosent). Innskudd fra næringslivskunder økte med 11,3 prosent (5,1 prosent).

God finansiering og likviditet

Sentralbankene i flere land hevet styringsrentene, men kredittpåslagene har falt noe gjennom kvartalet. SpareBank 1 SMN har god likviditet og tilgang til finansiering. Banken følger en konservativ likviditetsstrategi, med likviditetsreserver som sikrer bankens overlevelse i tolv måneder med ordinær drift uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer for å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon. LCR er beregnet til 173 prosent per 30. september 2023 (239 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 30. september 2023 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 59 prosent (58 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 90 prosent (90 prosent) per 30. september 2023.

SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt er viktige finansieringskilder for banken, og lån på samlet 65 milliarder kroner (59 milliarder) er solgt til kredittforetakene per 30. september 2023.

Det er i tredje kvartal utstedt MREL-finansiering på 2.875 millioner kroner. SpareBank 1 SMN hadde ved utgangen av tredje kvartal 12,1 milliarder kroner i etterstilt senior gjeld (MREL) og vil tilfredsstille kravene til MREL innen utgangen av 2023.

Rating

Bankens rating hos Moody's ble oppgradert fra A1 til Aa3 i oktober 2023.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. september 2023 ble 19,7 prosent (19,2 prosent) mot 19,1 prosent per 30. juni 2023. Krav til ren kjernekapital er 15,9 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav og Pilar 2-krav på 1,9 prosent. Finanstilsynet fastsatte et nytt pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN den 30. april 2022. Satsen på 1,9 prosent er uendret, men banken skal ha et midlertidig tillegg på 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om justering av IRB-modeller er behandlet. Det midlertidige tillegget på 0,7 prosent er ikke inkludert i bankens langsiktige kapitalmål.

Finanstilsynet har besluttet at SpareBank 1 SMN skal ha en pilar 2 guidance på 1,25 prosent over samlede kapitalkrav. Med dette er bankens langsiktige mål på ren kjernekapitaldekning 17,2 prosent.

Ren kjernekapitaldekning økte med 0,6 prosentpoeng i tredje kvartal. Beregningsgrunnlaget ble redusert med 1,2 prosent i tredje kvartal. Nedgang i utlånsvolum til næringsliv, lavere eksponering mot institusjoner og redusert motpartsrisiko (CVA-risiko) forklarer nedgangen.

Ren kjernekapital økte med 1,6 prosent i tredje kvartal. Det er lagt til grunn en utdelingsgrad på 50 prosent av konsernresultatet for 2023.

Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) på 7,3 prosent (7,3 prosent) viser at banken er svært solid. Se note 5 for detaljer.

Bærekraft

Konsernets strategier og målsettinger ligger fast, og arbeidet med å engasjere kunder og samarbeidspartnere gjennom rådgivning, overgangsplaner og produktutvikling vil styrkes framover.

Arbeidet med å utvikle overgangsplaner mot netto null utslipp på bransjenivå pågår, og det er publisert overgangsplaner for fiskeri, landbruk og næringseiendom. Det vil publiseres planer for de fleste øvrige vesentlige bransjer og boligeiendom i løpet av 2024. For å styrke dette arbeidet har SpareBank 1 SMN signert og sluttet seg til Science-Based Targets initiative (SBTi). SBTi er et rammeverk for å sette vitenskapsbaserte klimamålsettinger, og denne forpliktelsen er en naturlig oppfølging av konsernets strategiske målsetting om netto null utslipp innen 2050. Valideringsprosessen er ventet å ta minimum 2 år, og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN vil være rådgiver i prosessen.

SpareBank 1 SMN har i løpet av kvartalet fortsatt arbeidet med å forberede implementering av nye krav til bærekraftsrapportering. Næringsliv har styrket kredittavdelingen gjennom ansettelse av bærekraftsansvarlig, som vil inngå i konsernets fagmiljø på bærekraft. Privatmarked har etablert et finansielt helseteam som del av kundetilbudet. Det finansielle helseteamet er et pilotprosjekt som skal hjelpe kunder med akutte stress- og krisereaksjoner på uhåndterbar gjeld eller økonomiske problemer.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 30. september 2023 var 116,39 kroner (107,19) og resultatet per egenkapitalbevis hittil i år ble 11,14 kroner (9,29).

Pris/Inntjening var 9,24 (9,00) og pris/bok 1,18 (1,04).

Utsikter

SpareBank 1 SMNs oppnådde i tredje kvartal et godt driftsresultat med sterk inntektsvekst, lave tap og styrket soliditet.

Inflasjonen ligger fortsatt over målsatt nivå, både i Norge og en rekke andre land. Sentralbankene svarer med å øke rentene og Norges Bank hevet styringsrenten på rentemøtet i september med 0,25 prosentpoeng. Videre utvikling i rentene vil være avhengig av den økonomiske utviklingen. Samtidig er aktiviteten i norsk økonomi fortsatt høy og arbeidsmarkedet stramt. Siste rapport fra Norges Banks regionale nettverk indikerer imidlertid forventet avtagende vekst fremover drevet av redusert byggeaktivitet og lavere etterspørsel, men det er regionale- og bransjemessige forskjeller. Dette bildet bekreftes av bankens egen vurdering av bransjene i SpareBank 1 SMN sitt markedsområde.

Kredittveksten til både husholdninger og ikke-finansielle foretak er redusert det siste året, men SpareBank 1 SMNs ambisjon om økte markedsandeler ligger fast. Vekstambisjonen skal realiseres gjennom vekstinitiativ i utvalgte geografier og bransjer. I tillegg fortsetter arbeidet med styrking av synergier innen konsernets forretningsområder, samt økt satsing på innskudd og sparing. Samtidig ser konsernet gode vekstmuligheter som følge av strukturendringer i norsk banknæring. Konsernet har investert i kompetanse for å realisere

flere vekstinitiativ. Dette reflekteres i bankens kostnadsvekst siste 12 måneder. Det ventes at investeringene som gjøres gir økte inntekter i 2024, og at de igangsatte satsingene styrker konsernets markedsposisjon og effektivitet på sikt. Man vil gjennom 2024 ha et særskilt fokus på kostnadsutviklingen i konsernet.

Risikobildet i SpareBank 1 SMNs utlånsportefølje er tilfredsstillende. Høyere renter gir usikkerhet om utviklingen innenfor næringseiendom, bygg og anlegg og varehandel. Antall konkurser i regionen øker, men er fortsatt på lavere nivå enn før pandemien. Deler av næringslivet driver godt og banken har ikke observert økning i mislighold innenfor næringslivsporteføljen. Antall henvendelser om avdragsfrihet innen personmarkedet økte også i tredje kvartal. Nivået er likevel lavt og marginalt høyere enn på samme tid i fjor. Det er så langt få indikasjoner på forverring av kredittkvaliteten i porteføljen, og hverken mislighold eller tap har økt.

Konsernet har et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 17,2 prosent. Per utgangen av tredje kvartal var ren kjernekapitaldekning 19,7 prosent og tilfredsstillende med det både egen målsetning og regulatorisk forventning. Konsernets utbyttepolitikk om at om lag halvparten av overskuddet utbetales som utbytte ligger fast. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte vil det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, utsikter for lønnsom vekst og strategiske planer.

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende i Norden og konsernets overordnede finansielle mål er å levere en avkastning på egenkapitalen på 13 prosent over tid. Konsernets strategi ligger fast, og fokuset er på gjennomføring og realisering av effekter. Styret er fornøyd med oppnådde resultater så langt i 2023, og forventer at fusjonen med SpareBank 1 Søre Sunnmøre vil styrke konsernets markedsposisjon ytterligere fremover.

Trondheim, 1. november 2023
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Christian Stav
Nestleder

Mette Kamsvåg

Freddy Aursø

Tonje Eskeland Foss

Ingrid Finboe Svendsen

Kristian Sætre

Inge Lindseth
Ansattrepresentant

Christina Straub
Ansattrepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef